

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Студије смањења ризика од катастрофа
Назив предмета: Одговор на катастрофе и одрживи опоравак
Наставник/наставници: Проф. др Ивица Ђорђевић, Проф. др Борис Кордић, Проф. др Миленко Целетовић
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Семинарски рад
Циљ предмета Структура предмета је у функцији уочавања везе између примене концепта /принципа одрживог развоја и смањења ризика од катастрофа. Студенти би требало да путем изучавања актуелних теоријских приступа и примера добре праксе упознају и разумеју значај примене општих принципа/концепта одрживости у развојним стратегијама за успешан процес одговора и опоравка.
Исход предмета Садржај курса допринеће аналитичкој оштрини полазника у односу на различите узроке катастрофа, њихове специфичне карактеристике и утицај на заједницу и животно окружење. На бази стечених знања студенти ће моћи да врше процену ефикасности постојећих система за одговор на катастрофе кроз анализу њихових могућих недостатака. Развој способности за примену принципа одрживости при планирању и спровођењу стратегија опоравка након катастрофа. Разумевање утицаја социо-економских фактора који утичу на ниво отпорности заједнице на катастрофе и схватање значаја мултидисциплинарног приступа како би се обезбедио свеобухватни одговор на катастрофе и осигурала брза, ефикасна и одржива реакција у кризним ситуацијама. Након окончања курса студенти ће бити способни, на бази стечених знања, да јасно и свеобухватно сагледају елементе процеса одрживог одговора и опоравка на простору погођеном ризицима и учествују у процесу изградње отпорних заједница.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Концепт одрживог развоја: веза између катастрофа и развоја; Глобални оквир: међународне стратегије и декларације у функцији одрживости глобалне заједнице; Обнова и помоћ у функцији одрживог одговора и опоравка; Одрживост и националне стратегије развоја и смањења ризика од катастрофа; Одрживост, рањивост, отпорност и капацитети адаптивности система; Изградња локалних капацитета и ослањање на традицију у функцији одрживости одговора и опоравка; Примена међународних стандарда у области управљања ванредним ситуацијама као услов одрживости опоравка; Финансијски аспекти одрживости; Психосоцијална помоћ у функцији одрживог опоравка заједнице; Свеобухватан одговор и опоравак од катастрофа и стварање одрживе будућности. Примена концепта /принципа одрживости у Републици Србији и смањење ризика од катастрофа. <i>Практична настава</i> Предавања гостујућих предавача, стручњака из области обнове и помоћи и интерактивне радионице како би полазници боље разумели практичне аспекте процеса суочавања са елементарним и другим непогодама. Избор предавача који учествују у пројектовању развојних планова и планирању обнове, као и реализацији планираног омогућава упознавање са конкретним проблемима и начинима њиховог решавања. Поред представника Сектора за ванредне ситуације биће омогућен разговор и са експертима из Министарства привреде и Фонда за развој РС, Министарства за јавна улагања, као и Агенцијом за развој ОУН у Београду. Израда семинарских радова кроз обраду конкретних тема из праксе допринеће бољем разумевању предметне области.
Литература : Обавезна: 1. Benson, C., Clay, J.E. (2004). <i>Understanding the Economic and Financial Impacts of Natural Disasters</i>. Washington: The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. 2. Ђорђевић, И. и Недељковић, С. (2019). „Систем обнове и помоћи – Теоријске основе и функционисање у Републици Србији“. <i>Годишњак Факултета безбедности</i>, 87–111. 3. Djordjević, I., Keković, Z. (2023). „The Impact of International Standards on the Quality of People's Life“. <i>International Journal for Quality Research</i> 17(4), 1025–1040. DOI – 10.24874/IJQR17.04-04

4. Đorđević, I., (2024). „Socio- historical context of disaster“. In: J. Gačić, I., Đorđević, M.Laban, *Disaster risk reduction - models and practices at international and national level*, Beograd: UNDP and Faculty of Security Studies. In preparation.
5. Flood, S., Columbié, Y.J. Tissier, M.L. and O'Dwyer, B. eds. (2002). *Creating Resilient Futures Integrating Disaster Risk Reduction, Sustainable Development Goals and Climate Change Adaptation Agendas*. Cham: Palgrave Macmillan. (pp.23-73; 225- 240.)
6. Кордић, Б. и Бабић, Ј. (2015). „Тамна страна личности и психолошка помоћ у кризи“. *Војно дело*, 67(4),108-120.
7. Кордић, Б. (2018). „Концепт и пракса психолошке прве помоћи“. *Годишњак Факултета безбедности*, 2018, 41-52.
8. Kordić, B. (2024). „Psychology of crisis, catastrophe and trauma“. In: J. Gačić, I., Đorđević, M.Laban, *Disaster risk reduction - models and practices at international and national level*, Beograd: UNDP and Faculty of Security Studies. In preparation
9. Panda, G.K., Chatterjee, U., Bandyopadhyay, N., Setiawati, M.D. and Banerjee, D. eds. (2023). *Indigenous Knowledge and Disaster Risk Reduction Insight Towards Perception, Response, Adaptation and Sustainability*. Cham: Springer. (pp.3-31)
10. Paripurno, E.T. and Jannah, N.M. eds. (2017). *COMMUNITY BASED DISASTER RISK MANAGEMENT (CBDRM) GUIDELINES*. Indonesia: MPBI, UNDP at all. (pp.10-38)

Додатни извори:

1. ECLAC and IBRD (2003). *Handbook for Estimating the Socio-economic and Environmental Effects of Disasters*. Economic Commission for Latin America and the Caribbean, United Nations, Economic Commission for Latin america and the Caribbean and International Bank for Reconstruction and Development.
2. PreventionWeb, International Recovery Platform: <http://www.recoveryplatform.org/>
3. UNDP. (2004). *Reducing Disaster Risk: A Challenge for Development: A Global Report*. New York: UNDP.

Број часова активне наставе: 60

Теоријска настава: 45

Практична настава: 15

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе, дискусије, студије случаја

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	15		
семинар-и	15		